

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Szegedi Ítéltábla a dr. Magyar György ügyvéd által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** alatti székhelyű I. rendű, a dr. Dubravcsik Balázs ügyvéd által képviselt **II.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos II. rendű, **III.rendű felperes neve (címe)** alatti lakos III. rendű és a **IV.rendű felperes neve (címe)** alatti székhelyű IV. rendű felpereseknek, - a dr. Endreffy Zoltán ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** alatti székhelyű I. rendű és a ... jogtanácsos által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** alatti székhelyű II. rendű alperesek ellen kártalanítás iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2008. április hó 30. napján kelt 15.G.40.085/2007/30. sorszámú ítéletével szemben az I. rendű felperes részéről 31. illetőleg 33., a II-IV. rendű felperesek részéről 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, valamint a II. rendű alperes által Gf.III.30.289/2008/4. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét **nem érinti**, a megfellebbezett rendelkezéseit **részben** és akként **változtatja meg**, hogy a II. rendű alperes által a IV. rendű felperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét 580.000,- (Ötszáznyolcvanezer) Ft-ra **felemeli**.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Az I. rendű felperes 24.000,-(Huszonnégyezer) Ft, a II. rendű felperes 6.000,-(Hatezer) Ft, a III. rendű felperes 6.000,-(Hatezer) Ft, míg a IV. rendű felperes 12.000,-(Tizenkettőezer) Ft másodfokú perköltség 15 napon belüli megfizetésére köteles az I. rendű alperes részére.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a IV. rendű felperesnek 6.000,-(Hatezer) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a IV. rendű felperes 106.900,-(Egyszázhatezer-kilencszáz) Ft fellebbezési, míg a II. rendű alperes 148.000,-(Egyszáznegyvennyolcezer) Ft csatlakozó fellebbezési eljárási illeték visszatérítésére jogosult.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A ... Közútkezelő Kht. 2003. július 2. napján határozati formában engedélyt kapott a ...közötti útvonal 2+555-2+972 km szelvényei közti útszakasz balesetveszély miatt történő körforgalmi jellegű átépítésére, amely természetben a ... úti felüljáró levezető szakasza és a ... utca kereszteződése által határolt útszakaszt érintette. Jogszabályváltozásra alapított módosítás folytán az engedélyes pozíciójába jogutódlással az I. rendű alperes helyett a II. rendű alperes (akkori nevén a ..., jelenlegi nevén ... került. A beruházást a II. rendű alperes végezte el 2006. szeptemberétől év végéig. A forgalomba helyezést a Nemzeti Közlekedési Hatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatósága 2006. december hó 5. napjával engedélyezte, egyben megállapította, hogy a létesítmény az építési engedélyben foglaltak szerint készült el. Az átépítéssel megvalósult forgalmi rend változással az I. rendű felperes tulajdonát képező **aa**, és **bb**, a **/személy 1/** kizárólagos tulajdonában álló, **/személy 2/** és a II. rendű felperes holtig tartó haszonélvezeti jogával terhelt **dd**., a **/személy 2/** és a II. rendű felperes tulajdonában álló **ee**., a III. rendű felperes és házastársa tulajdonában álló **gg**., a III. rendű felperes tulajdonát képező **ii**., a III. rendű felperes házastársa tulajdonában álló **jj**., valamint a IV. rendű felperes tulajdonát képező **kk** helyrajzi számú ingatlanok megközelítése a korábbihoz képest 1,8-2,2 km-rel hosszabb útvonalon lehetséges. Ennek következtében értékükben 10-15 % közötti csökkenés következett be. **/személy 1/** és **/személy 2/** a II. rendű felperesre, III. rendű felperes házastársa pedig a III. rendű felperesre engedményezte az őket megillető követelések összegét.

Az I. rendű felperes 14.000.000,-Ft, a II. rendű felperes 1.170.000,-Ft, a III. rendű felperes 1.110.000,-Ft, míg a IV. rendű felperes 6.480.000,-Ft egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni módosított kereseti kérelmében az I. és II. rendű alpereseket kártalanítás jogcímén az ingatlanokban bekövetkezett értékcsökkenésre hivatkozással.

Az I-II. rendű alperesek érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a II. rendű alperest kötelezte az I. rendű felperes részére 14.000.000,-Ft, a II. rendű felperes részére 1.170.000,-Ft, a III. rendű felperes részére 1.110.000,-Ft, míg a IV. rendű felperes részére 4.500.000,-Ft

rendű felperes keresetét a megítélt összeget meghaladó részében, míg az I-IV. rendű felperesek I. rendű alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelmét teljes egészében elutasította. Az I. rendű felperest 800.000,-, a II. rendű felperest 70.000,-, a III. rendű felperest 60.000,-, míg a IV. rendű felperest 400.000,-Ft perköltség megfizetésére kötelezte az I. rendű alperes számára. Ítéletének indokolásában rámutatott, hogy az I. és II. rendű alperesek jogszabályokon alapuló közérdekű állami feladatokat látnak el, amelynek következtében helye lehet a Ptk. 108. §-ában szabályozott kártalanításnak. Az alkalmazhatóság további feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy az I. rendű alperes az útkorszerűsítés tervezési és üzemeltetési fázisában vett részt, míg a kivitelezést a II. rendű alperes végezte. Álláspontja szerint a felperesek tulajdonjogának korlátozása, amellyel az ingatlanok értékcsökkenése bekövetkezett, a II. rendű alperes tevékenységével valósult meg. Ezzel összefüggésben kiemelte a jogszabályi jogutódlás tényét. Mindezek következtében a kereseti kérelem jogalapját kizárólag a II. rendű alperes vonatkozásában látta megállapíthatónak. A kártalanítási összegeket az elsőfokú eljárás során elkészült szakértői vélemény alapján határozta meg. A IV. rendű felperes esetében figyelemmel volt arra, hogy használatbavételi engedélyt az ingatlanra az elsőfokú ítélet meghozataláig nem kapott. A perköltségekről a Pp. 78. § (1) bekezdése és 81. § (1) bekezdése alapján döntött. Ennek során tekintettel volt az I. rendű alperes felperesekkel szembeni 100 %-os, és a II. rendű alperes IV. rendű felperessel szembeni részbeni pernyertességére.

Ítélettel szembeni módosított fellebbezésükben az I-IV. rendű felperesek a perköltségre vonatkozó rendelkezések részbeni megváltoztatását kérték oly módon, hogy a másodfokú bíróság mellőzze az I. rendű alperes részére megállapított perköltség fizetési kötelezettségüket. Jogi álláspontjuk az volt, hogy az I. rendű alperesnek a keresetlevél benyújtását megelőzően a felek közt folyt levelezés folyamán lehetősége lett volna tájékoztatni a felpereseket a jogutódlás tényéről, s mivel ezt elmulasztotta, igényüket érdemben vizsgálta, a perindításra okot adott, ezzel pedig a felpereseknek felesleges költségeket okozott. Ebből kifolyólag alkalmazandó a Pp. 80. § (2) bekezdésének rendelkezése, tehát az I. rendű alperes perköltségeiben a felperesek nem maraszthatók. Az I. rendű felperes ezen felül további indokot is felhozott a marasztalás mellőzésére amikor kifejtette, hogy az irányadó bírói gyakorlat szerint több alperesnek ugyanazért a követelésért való - egymástól kölcsönösen függő - perlése és csak az egyik alperes marasztalása esetén a felperes a másik alperessel szemben sem tekinthető pervesztesnek. Ennek alátámasztásául hivatkozott a BH.1975.147. és BH.1984.160. számú eseti döntésekre. Mindezekon túlmenően a IV. rendű felperes kérte az elsőfokú ítéletben a részére a II. rendű alperes által fizetendő perköltség összegét 580.000,-Ft-ra felemelni, figyelemmel 63,5 %-os pernyertességi arányára és a megítélt kártérítési összegre.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak mindenben helyes indokaira utalással. Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes már a pert megelőző levelezés során felhívta a felperesek figyelmét a beruházó II. rendű alperes személyére, aminek igazolására levelezési anyagot csatolt. Hangsúlyozta továbbá, hogy az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében is hivatkozott a II. rendű alperesi beruházó személyére és csatolta a jogutódlást igazoló okiratot. Mindezekon túlmenően

mivel a II. rendű alperes jogszabály kötelező erejénél fogva vált kivitelezővé, ezt a tényt a felpereseknek is ismerniük kellett. Nem alkalmazható ezért a Pp. 80. § (2) bekezdésének hivatkozott rendelkezése, a felperesek kötelesek az I. rendű alperes perköltségeinek viselésére.

A II. rendű alperes a perköltségekre vonatkozó rendelkezések részbeni megváltoztatására irányuló fellebbezésekkel szemben fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezések az I. rendű alperes részére megítélt elsőfokú perköltség vonatkozásában **alaptalanok**, ugyanakkor a IV. rendű felperes fellebbezése a II. rendű alperes által fizetendő elsőfokú perköltség tekintetében **alapos**.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy a peres eljárást megelőzően a II-IV. rendű felperesek és az I. rendű alperes között az igényelt kártalanításról levélváltás történt, melynek során az I. rendű alperes tájékoztatást adott arról, hogy a beruházás megvalósítója a II. rendű alperes.

A kiegészített tényállást az ítéletábra az I. rendű alperes által csatolt 2007. május 29-i és 2007. augusztus 23-i keltű levelek alapján állapította meg.

Főszabály szerint a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a peresztes felet kell kötelezni; ez alól annyiban van helye kivételnek, amennyiben a Pp. 80-83. §-ai eltérően rendelkeznek, vagy a törvény egyéb kifejezett rendelkezése a költséget a per eldöntésétől függetlenül másnak a terhére rója (Pp. 78. § (1) bekezdés). Ilyen kivételként említi a Pp. 80. §-ának (2) bekezdése azt az esetet, amikor a fél az ellenérdekű félnek felesleges költségeket okoz. Ekkor pernyertessége esetén sem igényelheti az ebből származó költségeinek megtérítését, illetőleg az ellenfél ebből eredő költségeinek megtérítésére a per eldöntésére való tekintet nélkül kötelezhető. Az I. rendű alperes azonban ilyen felesleges költséget nem okozott: a jogszabályi jogutódlás tényét a felpereseknek az I. rendű alperesi tájékoztatás nélkül is ismernie kellett, ennek ellenére a II-IV. rendű felpereseket az I. rendű alperes a beruházó személyében történt változásról a perindítást megelőzően felvilágosította; abból a tényállásból, amelyre keresetüket a felperesek alapították egyértelmű, hogy az értékcsökkenés, tehát a kár okát nem csak az építkezésben, hanem az I. rendű alperes által végzett üzemeltetés módjában is látják; mindezekon felül a felpereseknek módjában állt volna a per tartama alatt keresetüktől az I. rendű alperessel szemben elállni, amikor - állításuk szerint - a jogutódlásról tudomást szereztek. Ezzel szemben a kártalanítás egyetemleges megfizetésére irányuló kereseti kérelmüket mindvégig fenntartották, az I. rendű felperes pedig eredetileg - a

módosítást megelőzően - benyújtott fellebbezésében is még az alperesek egyetemleges marasztalását kérte. Megállapítható tehát, hogy az I. rendű alperes nem tanúsított olyan fölösleges költséget okozó magatartást, amelyre tekintettel a felpereseket a vele szembeni

pervesztességük ellenére mentesíteni lehetne az I. rendű alperes perköltségeinek viselése alól.

Az I. rendű felperes által a fellebbezésében hivatkozott eseti döntések jelen perben irányadónak nem tekinthetők, eltérő eljárási cselekmények értékelésével születtek. A Legfelsőbb Bíróság kizárólag a peres eljárási illeték ellenérdekű félre történő terhelésével összefüggésben fejtette ki, hogy több alperes esetén ha a vagylagos vagy egyetemleges marasztalásra irányuló kereseti kérelem kizárólag egyikőjükkel szemben bizonyul alaposnak, a felperes pervesztesnek összességében nem tekinthető, ennek következtében a felmerült eljárási illeték viselésére kötelezni sem lehet. A tárgyalat ügyben azonban illetékfizetési kötelezettséget az elsőfokú bíróság a felperesek számára nem írt elő, kizárólag a velük szemben nem vitathatóan teljes mértékben pernyertesnek minősülő I. rendű alperes képviselőjével felmerült költségek megfizetésére kötelezte őket, amelynek a kifejtettek szerint helye volt.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet etekintetben helybenhagyta.

Osztja azonban az ítéletábra a IV. rendű felperes módosított fellebbezésében hivatkozottakat a részére megállapított perköltség mértékére vonatkozóan. A IV. rendű felperes és a II. rendű alperes egymás közti viszonyukban részlegesen lettek pernyertesek, amelynek aránya a IV. rendű felperes eredeti kereseti kérelmében rögzített pertárgyérték (6.800.000,-Ft) és a megítélt 4.500.000,-Ft-os kártalanítási összeg figyelembevételével 66 %-os. A részleges pernyerteség miatt ennek arányában kell a perköltség felől a bíróságnak rendelkeznie az egyes felek által előlegezett költségek összegének figyelembevétele mellett (Pp. 81. § (1) bekezdés). A IV. rendű felperes keresetlevelén 408.000,-Ft összegű peres eljárási illetéket rótt le, és a felperesek által az eljárás során előlegezett szakértői díjból - az általa igényelt kártérítési összegre vetítetten - ráeső rész 94.500,-Ft. Mindezek, s a képviselővel felmerült költségek a perköltség részét képezik a Pp. 75. § (1) és (2) bekezdése szerint. A IV. rendű felperes pernyerteségi aránya, s a pertárgyérték alapján a neki járó ügyvédi munkadíj összege a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja értelmében - figyelembevéve a jogi képviselő ÁFA-fizetési kötelezettségét is - 269.000,-Ft. Ehhez hozzászámítva a kereseti illeték és a szakértői díj Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti arányos részét megállapítható, hogy a IV. rendű felperes által igényelt elsőfokú perköltség 580.000,-Ft-os összege nem eltűzött. Nem volt olyan szempont, ami ettől eltérő számítást, a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet egyéb rendelkezéseinek figyelembevétele indokolta volna különös tekintettel arra, hogy a perben résztvevő összes fél a hivatkozott rendelkezés alapján részesült perköltségben.

A kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - annak nem fellebbezett részét nem érintve - a perköltség vonatkozásában a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, a II. rendű alperes által a IV. rendű felperesnek fizetendő perköltség összegét 580.000,-Ft-ra felemelte, míg egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az I. rendű alperessel szemben eredménytelenül fellebbező I-IV. rendű felperesek az ezzel összefüggésben felmerült másodfokú perköltség viselésére kötelesek a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, melynek mértékét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (5) bekezdésének alkalmazásával határozta meg. A II. rendű alperest ugyanezen rendelkezések figyelembevételével kötelezte a IV. rendű felperes részére másodfokú perköltség fizetésére. Megállapította továbbá a IV. rendű felperesi fellebbezés részbeni visszavonására tekintettel az ennek fellebbezési értékéhez igazodó fellebbezési eljárási illeték 90 %-ának visszatérítésére vonatkozó jogosultságot az Itv. 58. § (7) bekezdése és 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján. A csatlakozó fellebbezés illetékének visszatérítéséről az Itv. 58. § (8) bekezdésében és 80. § (1) bekezdés i) pontjában foglaltak szerint döntött.

S z e g e d, 2008. október hó 27. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Gabriella sk.
előadó bíró

Dr. Heidrich Gábor sk.
táblabíró